

Justitiedepartementet

Straffrättsenheten

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 2-3 december

Dagordningspunkt 6

Rubrik: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om bekämpande av sexuell exploatering av barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om upphävande av rambeslut 2004/68/RIF

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandling i rådet.

Tidigare dokument: KOM (2010) 94 slutlig, 13799/1/10 DROIPEN 98 JAI 754 CODEC 864, Fakta-PM 2009/10:FPM69, tidigare Fakta-PM i ämnet 2008/09:FPM114

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 april 2009 (presentation av förslaget), 29 maj 2009 (lägesrapport), 27 november 2009 (lägesrapport), 11 juni 2010 (skriftlig rapport från RIF-rådet 3-4 juni 2010), 1 oktober 2010 (allmän inriktning i vissa delar).

Tidigare behandlad vid information m.m. till Justitieutskottet: 2 april 2009, inför RIF-råden 4-5 juni 2009 och 30 november-1 december 2009, 4 maj 2010 (överläggning), 6 maj 2010 (subsidiaritetsprövning), 30 september 2010.

Bakgrund (inkl. syftet med behandlingen i rådet)

Kommissionen presenterade den 29 mars 2010 ett förslag till direktiv, vilket föreslås ersätta rådets rambeslut av den 22 december 2003 om bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi (2004/68/RIF). Förslaget bygger till stor del på resultatet av de förhandlingar som leddes av det svenska ordförandeskapet i EU om ett förslag till nytt rambeslut som kommissionen presenterade våren 2009.

Vid RIF-rådet den 7-8 oktober 2010 nåddes en allmän inriktning avseende de straffrättsliga artiklarna i förslaget (art. 1-9 och 11-13).

Förslaget i aktuella delar har behandlas i rådsstrukturen på tjänstemannanivå den 24 oktober (Samordningskommittén på området för polissamarbete och straffrättsligt samarbete) samt kommer att behandlas den 22-23 november (Samordningskommittén på området för polissamarbete och straffrättsligt samarbete) och 1 december (Coreper).

Syftet med behandlingen i rådet är att anta en allmän inriktning om hela direktivtexten. Arbetet med förslaget till direktiv kommer därefter att fortsätta under våren med förhandlingar med Europaparlamentet.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artiklarna 82(2) och 89(1) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Direktivet antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet (artikel 294 EUF-fördraget). Rådet beslutar med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet är medbeslutande.

Svensk ståndpunkt

Arbetet med att bekämpa sexuella övergrepp mot och sexuell exploatering av barn är sedan länge en högt prioriterad fråga för regeringen. I detta arbete är internationell samverkan en förutsättning för framgång och det europeiska samarbetet av central betydelse. Sverige är positivt till och välkomnar ett fortsatt arbete inom EU för att ytterligare förstärka arbetet med att motverka och bekämpa dessa företeelser. Detta gäller inte minst förslaget till direktiv mot sexuell exploatering av barn m.m..

Sverige ser med tillfredsställelse att förslaget till direktiv innehåller effektivare och mer ändamålsenliga bestämmelser i kampen mot sexuella övergrepp mot och sexuell exploatering av barn. Sverige ställer sig bakom förhandlingsresultatet.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentets ståndpunkt är ännu inte känd.

Förslaget

Förslaget till direktiv syftar till att skapa minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och påföljder inom området sexuell exploatering av barn. Det syftar också till att införa gemensamma bestämmelser för att stärka åtgärderna för att förebygga sådana brott och förbättra skyddet av brottsoffer. Förslaget innehåller bestämmelser som bl.a. innebär en utvidgad kriminalisering av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och i viss mån även barnpornografi, kriminalisering

av anstiftan, medhjälp och försök till sådana brott, skärpta lägsta maximistraff och försvårande omständigheter, utredning och lagföring, skydd och stöd till brottsoffer, behandling av personer dömda för sexualbrott samt bestämmelser som syftar till att motverka annonsering och barnsexturism.

Viktiga inslag i de nu aktuella artiklarna som förhandlats fram inom rådet är bestämmelser om

- diskvalificering i vissa fall av personer som är dömda för brott som omfattas av direktivet att – temporärt eller permanent – utöva sådan verksamhet som innefattar regelbunden kontakt med barn,
- att arbetsgivare, när en person rekryteras för verksamhet som innefattar regelbunden kontakt med barn, blir informerad om personen är dömd för brott enligt direktivet,
- förlängd preskriptionstid avseende vissa brott,
- undantag från kravet på dubbel straffbarhet för vissa brott, och
- åtgärder för att stänga av och/eller blockera tillgången till webbsidor som innehåller barnpornografi.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Svensk rätt uppfyller till allra största del kraven i direktivet. Det finns dock skäl att noga analysera utformningen av vissa av förslagets bestämmelser och hur de förhåller sig till det svenska rättssystemet.

Ekonomiska konsekvenser

Det är inte möjligt att i nuläget närmare bedöma eventuella budgetära konsekvenser. Utgångspunkten är dock att eventuella sådana konsekvenser, såväl nationella som inom EU, ska finansieras inom befintlig budgetram.

Kommissionen anser att förslaget inte påverkar unionens budget.

Övrigt

-